

A group of children standing outdoors in winter clothing. The children are wearing various jackets, including black, yellow, pink, and blue. They are standing on a gravel surface in front of a grey building. The text is overlaid on the left side of the image.

Ny opplæringslov Kapittel 10

Det beste for eleven, medverknad,
skoledemokrati, foreldresamarbeid,
skolereglar og plikt til å delta

Nettmøte

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

— virker til Nordlands beste

– virker til Nordlands beste

Idag

kapittel 10 – viktige momenter

- Barnets beste og medvirkning
- Skoledemokrati – hva, hvem og hvordan?
- Skoleregler – lokal forskrift
- Fraværsoppfølging

§ 10 – 1 Det beste for eleven

Ved handlingar og avgjerder som vedkjem elevar, skal kva som er best for eleven, vere eit grunnleggjande omsyn.

Grunnlova § 104

Nåværende oppl. §§

2-8, 3-12 , 9 A-4 og 9 A-6

Paragrafen gjelder for alle som tar avgjørelser eller andre handlinger som berører elever. Vurderingen av hva som er det beste for eleven skal være sentral i alle handlinger og beslutninger som berører elever, ikke bare i saker som blir avgjort gjennom enkeltvedtak. Dette innebærer at det ved forberedelser av alle avgjørelser og tiltak må vurderes om saken kan vedkomme en eller flere elever.

Elever, også over 18 – frem til og med det skoleåret de fyller 24

Prinsippet gjelder også for lærlinger og deltakere i voksenopplæring under 18 år

§ 10 – 2 Elevene sin rett til medvirkning

Retten til medvirkning dekker alt som gjelder en eller flere elever etter opplæringslova og i hele beslutningsprosessen.

Det følger av andre punktum at det ikke er tilstrekkelig å la eleven ytre seg. Realisering av retten krever at det blir lagt vekt på meningane til eleven etter alder og modenhet.

Elevane har rett til medverknad i alt som gjeld dei sjølve etter denne lova, og har rett til å ytre meiningane sine fritt. Elevane skal bli høyrde, og det skal leggjast vekt på meiningane deira etter alder og modning.

Grunnlova §§ 100 og 104

§ 10 – 2 Elevene sin rett til medvirkning

Retten til medvirkning dekker alt som gjelder en eller flere elever etter opplæringslova og i hele beslutningsprosessen.

Det følger av andre punktum at det ikke er tilstrekkelig å la eleven ytre seg. Realisering av retten krever at det blir lagt vekt på meningane til eleven etter alder og modenhet.

Det er primært skolen som må vareta retten elevene har til medvirkning, men også andre deler av kommunen har et ansvar, for eksempel PPT.

Det er ikke tilstrekkelig at skolen, PPT osv. får informasjon om en elev fra andre, for eksempel foreldrene. Dersom skolen primært bygger informasjonen sin om en elev på opplysninger fra andre, og ikke snakker direkte med eleven, innebærer det et brudd på retten eleven har til medvirkning, og kravet om forsvarlig saksbehandling.

– virker til Nordlands beste

Elevane har rett til medverknad i alt som gjeld dei sjølve etter denne lova, og har rett til å ytre meiningane sine fritt. Elevane **skal** bli høyrde, og det skal leggjast vekt på meiningane deira etter alder og modning.

Grunnlova §§ 100 og 104

§ 10 – 3 Samarbeid med foreldrene

Skolen skal samarbeide med foreldra om opplæringa til eleven.

Departementet kan gi forskrift om samarbeidet mellom skolen og foreldra.

Nåværende oppl. § 13 -3 d

– virker til Nordlands beste

§ 10 – 4 Skoledemokratiet

Skolebasert vurdering – elever og foresatte skal være med

Skolen må aktivt bidra til dette

Ikke tilstrekkelig at bare elevråd ol. ytrer seg

Skolen skal sørge for at elevane og foreldre får vere med på å planleggje, gjennomføre og vurdere verksemda til skolen, mellom anna arbeidet med skolemiljøet, kvalitetsutvikling i opplæringa og fastsetjinga av skolereglar. Elevane skal ikkje delta i behandlinga av saker som er omfatta av lovfesta teieplikt. Skolen skal leggje til rette for at alle elevane skal kunne ytre seg, og oppmuntre dei til å delta i skoledemokratiet. Skolen skal også hjelpe elevane i arbeidet med skoledemokratiet.

§ 10 – 5 Organiseringa av skoledemokratiet

Dersom elevene ønsker en annen ordning enn elevråd, må det tas stilling til organisering hvert skoleår

Kommune/fylkeskommune må fastsette hvilke andre brukerorgan skolen skal ha. Dette skal stå i skolereglene.

I grunnskolen skal både elever og foresatte være representert

Kvar grunnskole og vidaregåande skole skal ha eit elevråd som er valt av elevane ved skolen. Elevane kan velje å organisere seg på ein annan måte. Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at det blir fastsett kva for andre brukarorgan skolane skal ha.

Elevane og foreldra skal vere representerte i organ ved grunnskolar, og elevane skal vere representerte i organ ved vidaregåande skolar. Representantar for elevane i den vidaregåande opplæringa har møte- og talerett i fylkeskommunale nemnder på same måten som dei tilsette har etter kommuneloven § 13-4.

§ 10 – 6 Elevane sin plikt til å delta og kommunen og fylkeskommunen sin oppfølgingsplikt

Elevane skal vere aktivt med i opplæringa og følgje skolereglane. Kommunen og fylkeskommunen skal sørgje for at elevar med fråvær frå opplæringa blir følgde opp.

Elevane kan bli pålagde å gjere oppgåver utanom skoletida (lekser). Det må takast omsyn til at elevar har rett til kvile og fritid.

Nåværende oppl. §§

2-3 og 3-4

Elevene har en plikt til å være aktiv i opplæringa, og følgje skolereglene. Skolen må organisere opplæringa slik at elevene kan delta aktivt

Fravær fra første dag skal følges opp. Oppfølginga skal bidra til mer nærvær

§ 10 – 6 Elevane sin plikt til å delta og kommunen og fylkeskommunen sin oppfølgingsplikt

Elevane skal vere aktivt med i opplæringa og følgje skolereglane. Kommunen og fylkeskommunen skal sørgje for at elevar med fråvær frå opplæringa blir følgde opp.

Elevane kan bli pålagde å gjere oppgåver utanom skoletida (lekser). Det må takast omsyn til at elevar har rett til kvile og fritid.

Nåværende oppl. §§

2-3 og 3-4

Elevene har en plikt til å være aktiv i opplæringa, og følgje skolereglene. Skolen må organisere opplæringa slik at elevene kan delta aktivt

Fravær fra første dag skal følges opp. Oppfølginga skal bidra til mer nærvær

Skolen avgjør om elevene skal ha lekser.

Dersom kommunen har vedtatt leksefri skole, kan ikke skolen gi lekser

§ 10 – 7 Skoleregler

Se §§ 10-2 til 10-5

Skolereglene skal vedtas som forskrift

Regler om skoledemokratiet

- Elevråd
- Foreldremedvirkning osv.

Elevene skal kunne forstå dem

Kommunen og fylkeskommunen gir forskrift om organisering av skoledemokratiet og om rettar og plikter for elevane, mellom anna om orden og oppførsel (skolereglar).

Kommunen og fylkeskommunen kan i slike skolereglar angi kva tiltak som kan brukast når elevar bryt skolereglane, og korleis slike saker skal behandlast.

Nåværende oppl. § 9 A-10

§ 10 – 7 Skoleregler

Rettigheter og plikter

Orden og oppførsel – sanksjoner

Mindre inngripende tiltak som følger av retten skolen har til å organisere og lede undervisninga.

Eksempelvis

- plass i klasserommet
- Legge bort mobil
- Endre klasseinndeling for å bedre læringsutbytte

Nåværende oppl. § 9 A-10

§ 10 – 8 Informasjon til elevane og foreldra

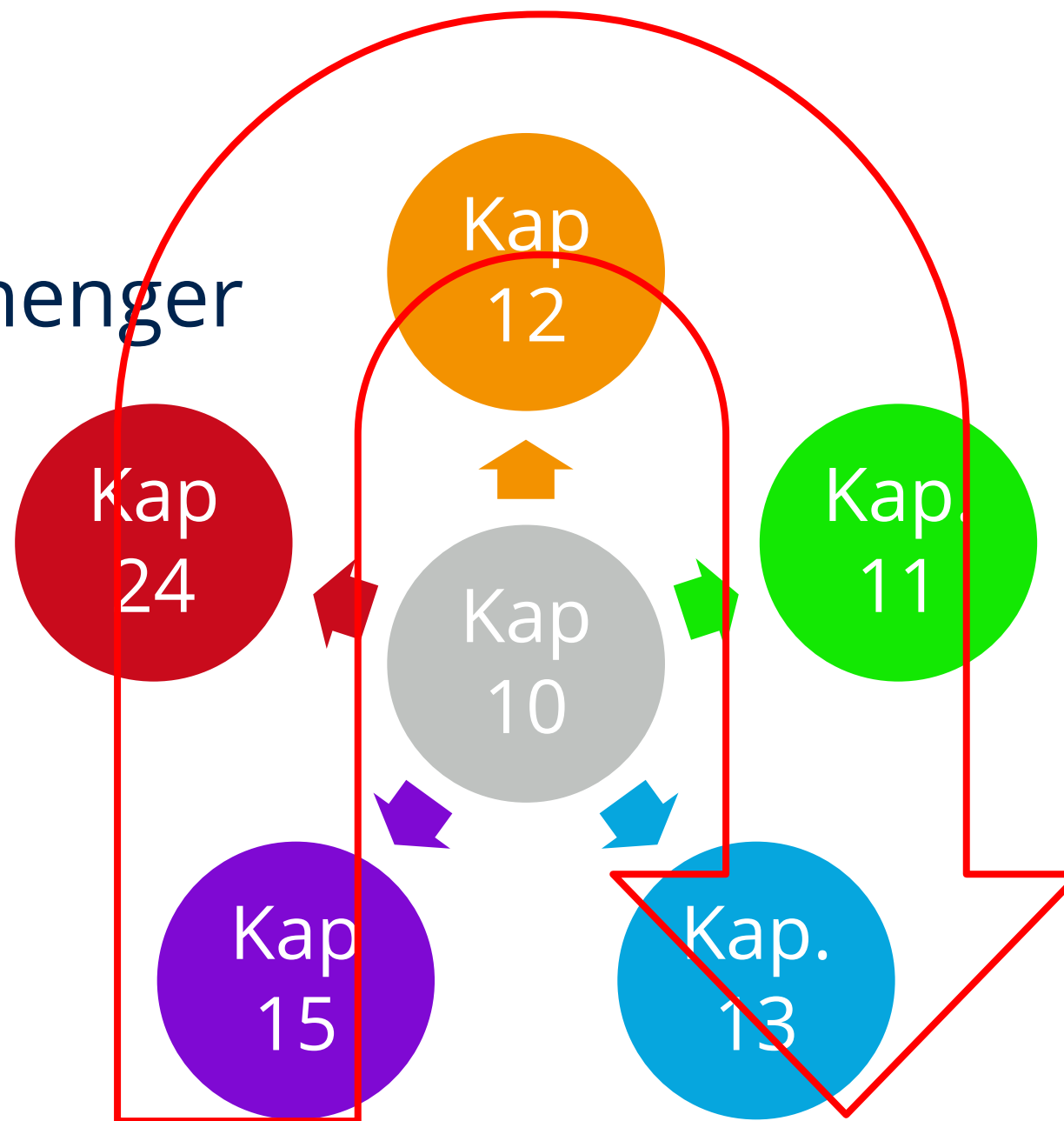
— virker til Nordlands beste

Kommunar og fylkeskommunar skal gi elevar og foreldre den informasjonen dei har bruk for, mellom anna om opplæringa, den enkelte eleven, skolemiljøet og skolereglane, og om dei rettane og pliktene elevane elles har. Kommunar og fylkeskommunar skal også gi elevar og foreldre informasjon om retten til opplæring i og på samisk.

Nåværende oppl. §§
2-3 a, 9 A-9 og 9 A-10

Sammenhenger

— virker til Nordlands beste

Spørsmål?

— virker til Nordlands beste

Se også våre nettsider

[Ny opplæringslov fra 1.
august | Statsforvalteren i
Nordland](#)

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

